

KÖZÉRDEK.

A MAGYAR Bányász- és Kohász-Altisztek Országos Egyesületének

HIVATALOS LAPJA

MINT A

„JÓ SZERENCSET“

II. évfolyamának

22. sz.

külön melléklete.

LITSCHAUER LAJOS

m. kir. bányatanácsos.

SZERKESZTI:

közreműködésével

MATEJKA GYULA

osztálytitkár.

Hivatalos közlések.

Jegyzőkönyv.

Felvéve a M. B. és K. A. O. E.-nek Körömmezvidéki osztálya 1909. évi július hó 11-én tartott ülése alkalmából.

Jelen vannak: Andrászi József osztályelnök, Paschkó Imre o. titkár, Oszwald János az osztály pénztárosa, Javorik László, Sztraka József, Flora Ignác, Mrász János, Polinák Ferencz, Mikuska János, Lukács József, Lukács András, Palencsár Márton, Gröbl Mihály, Toarniczky József, Misztrik János, Pichler Lajos, Város Lajos, Glodics Antal, Csunderlik Domokos o. tagok.

Elnök az ülést megnyitva megemlékezik Rakita György osztálytag haláláról, jelenti, hogy az osztály nevében koszorút helyezett ravatalára; beterjeszti az egybeállított házszabályzatot s tárgyalás alá bocsátja. Az elhunyt osztálytag halála sajnálatos tudomásul vételik. a házszabályzat §-onként megvitatta végleges megszövegezés végett a kirendelt bizottságnak adatik ki, végleges megszövegezés után annak 50 példányban való kinyomatását határozzák.

Bejelentetett az osztály bélyegzőjének beszerzése, mihez az osztály hozzájárul.

Flóra tag indítványára július 18-ára új gyűlés hivatik egybe. E gyűlésre a memorandum egy példányát kéri a központtól, hogy annak tartalmát az osztály minden tagja megismerje. Kérdéses gyűlésen a vezetőség eddigi működéséről beszámol s új tisztikar lesz megválasztva.

Új tagnak jelentkezett Pichler Lajos, Csunderlik Domokos, Czid-
ler Alajos és Biró Lajos.

K. m. f.

Andrássi József s. k.
o. elnök.

Paschkó Imre s. k.
o. titkár.

Hitelesítik:

Toarniczky József s. k.

Flora Ignác s. k.

Jegyzőkönyv.

Felvétellett Marosujvárott a tisztli kaszinóban a Magyar Bányász és
Kohász Altisztek Országos Egyesületének 1909. évi augusztus hó 15-én
d. u. 3 órakor tartott közgyűlésén.

Jelen vannak: Nagyságos Szabó Albert m. kir. bányatanácsos,
főbányahivatali főnök, díszelnök, Kellner Aurél közp. elnök, Ballay
János közp. titkár, Gindl János közp. pénztáros, Balázs János o. alel-
nök, Matejka Gyula o. titk., Hajniczky András, Rudnay Adolf, Haniska
Antal, Selmezbányáról; Kossik István o. titk. Mizersfáról; Császár
János o. titk. Zalatnáról, Andrási József o. elnök és Toarniczky József
Körmöczbányáról, Jávorka Mihály Doroghról, László Endre o. elnök
Alsófernezeélyről; Percza Miklós o. elnök Gurarosiáról; Lányi János
Kapnikbányáról; Bedő István o. elnök, Bacsó Ferencz, Bakó János,
Dull Gyula, Földvári Károly, Hinterauer Károly, Karsai Sándor, Kosa
István, Lányi Gyula, Márton Károly, Nyerusay Lajos, Ott Antal,
Szilágyi Péter, Tomkó Andor Marosujvárról, egyesületi tagok; Vermesi
György (Gyulafehérvár); Dávid Miklós (Désakna) v. bányatanulók,
továbbá Magyar Mihály főmérnök, Urbán Andor mérnök, Orbán Károly
bányamérnök, Roska Sándor számellenőr, Zalay Károly számgyakor-
nok s Nagy Pál községi előljáró mint vendégek.

Tárgy: 1. A közgyűlés megnyitása; a vendégek üdvözlése, a meg-
bizó levelek átvétele; a közgyűlés megalakulása; 2. Titkár beszámó-
lója az egyesület mult évi működéséről; 3. Pénztári számadás bete-
jesztése; 4. A pénztárt vizsgáló bizottság jelentése s az elnökségnek a
felmentvény megadása; a titkár és pénztáros tiszteletdíjának megállá-
pítása; 5. A jövő évre szolló költségelirányzat megállapítása; 6. A
jövő évre szolló pénztárt vizsgáló biztosoknak megválasztása; 7. A
vidéki kiküldöttek jelentéstétele az osztályok mult évi működéséről; 8.
A memorandumot szerkesztő bizottság jelentéstétele és határozathozat-
tal a memorandum ügyében. 9. Indítványok; 10. A jövő évi közgyűlés
helyének és idejének meghatározása, s a közgyűlés berekesztése.

1. Kellner Aurél elnök felkérve egybegyűlteket a Hymnus elének-
lésére a gyűlést megnyitja, a megjelenteket szívélyesen üdvözli. Elnök-
nek megnyitója a következő:

Tisztelt Közgyűlés! Alapszabályaink 11. §-a értelmében folyó évi május hó 26-án tartott választmányi gyűlésen elhatároztuk, hogy ez évi közgyűlésünket hazánk egyik legsajátosabb, a maga nemében páratlan helyén, Marosujváron tartjuk meg a mai nappal. A határozatnak egyesületünk örömmel tett eleget, meszsi vidékről zarándokoltunk ide azért, hogy mutassuk meg az egész világ előtt, hogy közös ügyünknek mindenkor és mindenütt fáradságot nem ismerő buzgalommal igyekszünk érvényt szerezni. Azért is örömmel jöttünk ide, hogy lássa és tudja meg mindenki, hogy a magyar bányász és kohász altiszti kar nehéz és küzdelmes munkája mellett a hagyományos bányászszellemet is ápolja hűségesen és oda is törekszik, hogy a társadalomban is foglalhasson helyet, létezését ország-világ előtt hirdesse. A közgyűlés meghívója az egyesület »Jó Szerencsét« című hivatalos lapjának 38. számában a »Közérdek«-ben jelent meg, azonkívül minden egyes egyleti tagnak külön-külön küldetett meg. Örömmel látom, hogy az egyesület hívó szava nem veszett el a pusztában, s kiváló örömmel adok kifejezést midőn közgyűlésünkön az egyesület tagjain kívül ügyünk iránt érdeklődve, az itteni főbányahivatal mélyen tisztelt tisztjara is sziveskedett megjelenni. Egyesületünk eme megtiszteltetésnek hálás bizonyítékául a közóhajnak engedve felkérem nagyságos bányatanácsos hivatal főnök urat, hogy a mai közgyűlésen a diszelnökséget elvállalva a diszelnöki helyet elfoglalni s a tárgyalást vezetni sziveskedjék.

Szabó Albert bányatanácsos, diszelnök úr megköszönve a beléje helyezett bizalmat a diszelnöki tisztet elfogadva a gyűlést megnyitja. (Éljenzés) A jegyzőkönyvet Ballay János közp. titkár vezeti, hitelesítők: Balázs János, Haniska Antal s Rudnay Adolf.

A közgyűlés határozatképességének megállapítása végett elnök felhívja a vidéki osztályok küldöttjeit megbízatásuk igazolására, mire a selmeczi osztály részéről Balázs János osztályalelnök 105 tagnak, a körmöczyi osztály részéről András József o. elnök 34 tagnak, a zalatnai osztály részéről Császár János 19 tagnak, a mizsérfaei osztály részéről Kossik István o. titkár 22 tagnak, az alsófernezei osztály részéről László Endre o. elnök 15 tagnak, az abrudbányai osztály részéről Percza Miklós 12 tagnak, az iglóvidéki osztály részéről Lányi Gyula 31 tagnak. Bedő István az aranyidai vidéki osztály 14, a felsőbányai osztály 21, s a marosujvári osztály távollevő 8 tagjának képviselőjét igazolja. Külön névre szőllő meghatalmazások hiányában titkos választás után a vashegyi osztályt Ott Antal 25 taggal, a budapesti osztályt Tomko Andor 8 taggal, a salgótarjáni osztályt Haniska Antal 24 taggal képviselte. E szavazatokhoz hozzájárul a selmeczi osztály 7, a marosujváriak 14, s a körmöczyi osztály 1, a közgyűlésen személyesen résztvevő tagjának szavazata, s így a közgyűlés 360 tagszavazattal határozatképesnek találtatott.

2. Titkár beszámolója az egyesület múlt évi működéséről a következő:

Mélyen tisztelt Közgyűlés! Midőn a múlt évben megtartott alakuló közgyűlésen távollétem alatt engem a tisztelt Közgyűlés az egyesület titkárának megválasztott, nagy hálával fogadtam e megtisztelő bizalmat s az ezen tisztséggel reám ruházott feladatnak a legjobb szorgalommal és lelkiismerettel iparkodtam eleget tenni. Jelentésem rövid lesz, mert hisz egy év oly rövid ha komoly munkásságnak szenteljük és egy év alatt oly kevés történhet oly egyesület belső életében, mely higgadtan, meggondolt munkássággal törekszik céljainak megvalósulása felé. Egyesületünk működéséről jelentésemet alábbiakban terjesztem elő. Egyesületünk 1908. évi június 29-én tartott alakuló közgyűlése óta 1 szervezőbizottsági és 3 választmányi ülést tartott. Az alakuló gyűlés alkalmával elküldött üdvözlő táviratokra érkezett válaszok között különösen Dr. Wekerle Sándor pénzügyminister Ő Nagyméltóságának válasz-táviratát emelem ki, melyben köszönetét fejezi ki figyelmünkért. Batthányi Tivadar gróf Ő Nagyméltósága hosszabb levélben válaszol, és biztosítja az egyesületet, hogy mindenkor örömeire fog szolgálni, ha hazafias, törvényes és jogos törekvéseink előmozdításában közreműködhet. A választmányi üléseken előfordult nevezetesebb események között a memorandumnak tárgyalása képezte a legélelnebb és legfontosabb viták tárgyát. Ezen emlékirat alapos megvitatás és az osztályok által is tett észrevételek figyelembe vételével megszövegeztett s folyó évi július havában valamenynyi osztálynak tudomásul vétel végett 1—1 példányban elküldtetett. Az elnökség főtörekvése a lefolyt évben oda irányult, hogy az egyesület tagjainak számát szaporítsa, miért is, valamint a szaklap pártolása érdekében is felhívást bocsátott ki, de sajnos a szélrózsa minden irányában kibocsátott felhívásnak csekély az eredménye. Amint az a tisztelt tagok előtt ismeretes az alapszabályok megszövegezése közben a szövegező bizottság arra a meggyőződésre jutott, hogy a 12. §. némi módosításra szorul. Erről a központ a vidéki osztályokat is értesítette, kik az illető §. módosítását elfogadták. Az így módosított alapszabályt a nagyméltóságú belügyministeriumhoz felterjesztettük. Az alapszabály 133,063 belügymin. szám alatt jóváhagyást nyert, 500 példányban sokszorosított s az egyesület valamenynyi tagjának megküldtetett. Egyesületünk a lefolyt évben táviratilag üdvözölte Dr. Wekerle Sándor pénzügyministert jubileuma alkalmából, ki üdvölközéseinket szívélyesen megköszönte. Egyesületünk a marosujvári osztály indítványára visszautasított egy, az altiszti kart mélyen sértő nyilatkozatot, s az altiszti kar tiltakozását az egyesület hivatalos lapjában a »Közérdek«-ben nyilvánosságra is hozta. Egyesületünk a lefolyt évben többféle kedvezményben is részesült; így Nagyságos Litschauer Lajos bányatanácsos főszerkesztő

úr szivességéből a Magyar Otthon Penzió igazgatóságánál létrejött egyezség folytán az egyesület szaklapjának minden személyes előfizetője Budapesten való tartózkodása tartamára mérsékelt elszállásolásra, illetve étkezésre szerzett igényt. Kedvezményes árban kaphatjuk az »Egyetértés« hazánk egyik igen előkelő napilapját. Ugyancsak főszerkesztőnknek köszönhetjük, hogy könyvtárunk 22 féle szaklappal gyarapodott. Átmenve egyesületünk tagállapotára tisztelettel jelentem, hogy míg egyesületünk, megalakulása alkalmával, 10 osztályt számlált 281 taggal, jelenleg 13 osztálya van 360 taggal. Az egyesület megtámadhatatlan alaptőkéjét képező beíratási díj 389 K-t tesz. Tagsági díjakból befolyt 680 K 50 f, mely összeg a folyó kiadások fedezésére szolgál. Fájdalommal kell jelentenem, hogy egyesületünk a lefolyt évben veszteség is érte. Így egyesületünk alelnöke tisztviselővé történt kinevezés folytán egyesületünkből kilépett s helye új választással betöltendő; de többeket ragadott ki egyesületünkből a kérlelhetetlen halál, így Rozlosnik Mihály aknászt, Stekl Ferencz termestert és Krajcsovics Lajos rakodó felvigyázót. Mindhármukat a mizserfai osztály siratja. Emléküket kegyelettel őrizzük. Nyugodjanak békében. Kilépett továbbá az egyesülelből nyugberezés folytán 3 tag, tisztviselővé történt kinevezése folytán 4 tag, ismeretlen helyre távozott 3 tag. Amidőn egyesületünk működéséről beszámoltam, engedjék a tisztelt kartárs úrak, hogy azon kéréssel forduljak önökhöz, miszerint igyekezzenek támogatni egyesületünket hazafias lelkesedéssel, győzzük meg szóval, tettel mindazokat akik még kishitűek és nem ismerik fel azt, hogy az ő helyük betöltetlen és betöltésre vár, mert egyesületünk magaslatos célja csak erős hittel és tántoríthatatlan akarattal lesz elérhető. A lítkár jelentése tudomásul szolgál.

3. Elnök felkéri pénztárnokot a pénztári számadás előterjesztésére, ki jelentését következőkben adja:

Tisztelt közgyűlés! A Magyar Bányász és Kohász Allisztek Országos Egyesületének pénztár számadásait 1907. évtől kezdődőleg 1908. év végeig bátorokodom a tisztelt közgyűlés elé terjeszteni.

Bevétel. Beíratási díjak 357, Tagsági díjak 470, Takarékból kivétellett 96, Kamatok 144, Egyebek — 82 K. Összesen 925 K 26 fill.

Kiadás. Posta és távirtda költségek 7686, Irodaszerek beszerzése 3403, Nyomda költségek 7060, Fuvar költségek (Közgyűlés alkalm.) 1860, Kiszolgálási díjak 1000, Takarékpénztárba 56296, Egyebek 1645, Készpénz 1908. év végén 13576 K. Összesen 925 K. 76 fill.

Az egyesület tiszta vagyona 1908. év végén:

Készpénzben 13576, Takarékpénztárban 46696 K. Összesen 60272 K. A tiszta vagyomból 60272 K-ból az alapszabályok 4. §. 1. pontja értelmében a beíratási díjak, melyek az egyesület megtámadha-

tatlan alaptőkéjét képezik leütetik 357 K. Tehát 1908. év végén az egyesület kiadásainak fedeztetésére készpénzben 24572 K maradt.

Alapszabályaink 14. §-a 8-ik pontja értelmében a negyedévenkénti rovincsolás megejtetett, a készpénz és értékpapir minden esetben rendben találtatott.

Tisztelt közgyűlés! Az 1907. és 1908. évi pénztári jelentésemet sziveskedjék tudomásul venni, azzal, hogy a belém helyezett bizalmat igyekezni fogok a tisztelt közgyűléstől mindenkor kiérdemelni. Isten áldását kérve egyesületünk felvirágozására.

A pénztáros jelentése tudomásul vétetik.

4. A pénztárt vizsgáló bizottság képviselőjében Ballay titkár jelenti, hogy az egyesület 1908. évi pénzkezelési számadása az alapszabályok értelmében negyedévenként megvizsgáltatott, az okmányokkal megegyezőnek s teljesen helyesnek találtatott, s kéri a felmentvény megadását.

Tudomásul vétetett s a felmentvény megadatott.

Elnök a titkár és pénztáros részére évi 60—60 K tiszteletdíjat hoz javaslatba. A javasolt összeg elfogadatik.

5. Pénztáros bemutatja az egyesület 1910. évi költségvetési előirányzatát, mely szerint

Bevétel: Tagsági díjakban 726, Elhelyezett tőkék utáni kamat 25 K. Összesen 751 K.

Kiadás: Évi részlet a Bányászati és Kohászati Egyesület alapító tagsága után 60, Postaköltségek 35, Irodai szerek beszerzése 15, Nyomda költségek 50, Kiszolgálási díjak 15, Közgyűlési és útiköltségek 200, Tiszteletdíjak 120, Egyéb előre nem látott kiadások 10 K. Összesen 505 K. Mutatkozik felesleg 246 K.

Az előirányzatot a közgyűlés helybenhagyja.

Elnök jelenti, hogy Tihanyi Károly alelnök tisztviseelővé történt kinevezés folytán tisztségéről lemondott, helyébe új alelnök választandó, e tisztségre Urbán Vilmos selmeczi osztálytagot ajánlva.

Közgyűlés az üresedésben lévő tisztségre egyhangúlag Urbán Vilmost választja meg. (Éljenzés) A volt alelnöknek különösen a szervező bizottság munkájában kifejtett működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

6. Minthogy a pénztárt vizsgáló biztosok évről-évre választandók, e tisztségre a jövő év tartamára Riedl Ferencz és Jakóby Ferencz lett megválasztva.

7. Elnök felhívja a vidéki kiküldötteket osztályaik működésének ismertetésére. A kiküldöttek jelentése tudomásul szolgál.

8. A tárgysorozat szerint sorra került a memorandumot szerkesztő bizottság jelentéstétele és határozathozatal annak mikénti benyújtása iránt. Mielőtt a benyújtás módoszata tárgyalás alá került volna, elnök felemlíti, hogy a mint az már köztudomású dolog, a kincstári fém-

bányászat, fémkohászat, pénzverés és fémbeváltás, sóbányászat stb. körzetében alkalmazott tisztviselők mozgalmat indítottak azon czélból, hogy ezen ágazatoknál alkalmazottak mindenike *így az altisztek is* a fizetést és egyéb járandóságokat valamint az előléptetést illetőleg olyan elbánásban részesüljenek, mint az állami vashányászat, vaskohászat, illetve ezek mintájára legújabbban rendezett kőszénbányászat hasonló képzettségű alkalmazottjai. A mozgalom nagybányai értekezletén elnök nem vehetett ugyan részt, mert ez ellen ő általa el nem hárítható s saját hibáján kívül álló akadály merült fel; de az értekezlet befejezése után annak lefolyásáról s határozatairól kimerítő felvilágosítást kapott az értekezletet vezető elnök úr által. Értesült továbbá biztos forrásból arról is, hogy a magas kormány a bányásziskolák szervezését a már megindított módon fogja folytatni, sajnos, az emlékiratban érintett módtól eltérőleg, s így a memorandum első pontját ezen privát értesülés alapján mellőzendőnek tartja. A bányásziskolák szervezését illetőleg Toarniczky József okvetlenül a Jó Szerencsétben közölt czikke alapján tartja célravezetőnek, s a mellett kardoskodik, hogy annak ily értelemben való szervezése kéressék. Elnök a jelenlévő nagyságos Díszelnökkel egyetértve szótól felvilágosítják, hogy a magas kormány elhatározásától nem tér el, s így a kérés ez idő szerint hiába való. Indítványa ez idő szerint tehát nem tárgyalható s egyelőre függőben tartatik. A memorandumnak a fizetés rendezésére s a kincstáriak államosítására vonatkozó pontja tekintettel arra, hogy a fent érintett értekezlet által felterjesztendő kérvény pontozataiban a fizetés-emelésről gondoskodva van, örvendetes tudomásul szolgál, miért is elnök ajánlatba hozza, hogy a memorandum második és harmadik pontja is a nagybányai értekezleten megszövegezett kérvény elintézéséig függőben tartassék. Bedő István marosujvári osztályelnök sajnálattal emlékezik meg arról, hogy elnök a nagybányai értekezleten, tőle nem függő körülmények által kényszerítve, részt nem vehetett, de bízva az altisztekkel együttérző előljáróinknak eddig s így a fentemlített értekezleten is tapasztalt jóindulatában az emlékirat második és harmadik pontjának tárgyalását a magyar fém és sóbányászati állami alkalmazottak érdekeivel összhangzó kérvénynek benyújtásáig esetleg elintézéséig függőben tartandónak javasolja. Az altisztek ügyét igazán szíven viselő előljáróknak pedig ez úton is hálás köszönet szavaztatik. (Éljenek!! felkiáltások).

9. Indítványokra kerülván a sor, Bedő István indítványozza, hogy az egyesület a Bányászati és Kohászati Egyesület alapító tagjainak sorába lépjen s, hogy Dr. Fehér Manó ügyvéd, ki egyesületünk iránt érdeklődve szíven lélekkel igyekszik ügyünket előbbre vinni, az egyesület tiszteletbeli tagjává választassék. Közgyűlés tekintettel arra, hogy az egyesület még nem rendelkezik kellő pénzalappal, egyelőre csak rendes tagságot ajánl. Szabó Albert hivatalfőnök díszelnök ajánlatára

az alapítói díjnak évi 60 K-ás részletekben való törlesztése mellett az egyesület alapító tagjai sorába való belépés lett elhatározva. Tiszteletbeli tagokul díszelnöknek ajánlatára hangos éljenzés között Mály Sándor ministeri tanácsos ör. Ö Méltósága, s Bedő indítványára Dr. Fehér Manó ügyvéd lett megválasztva, miről nevezettek távirati úton lettek értesítve. Üdvözőlő távirattal fordult a közgyűlés még Wekerle Sándor miniszterelnök úr Ö Nagyméltóságához, Batthyányi Lajos gróf Ö Méltóságához s Litschauer Lajos m. kir. bányatanácsos úrhoz.

A jövő évi közgyűlés helye s ideje nagy vita tárgyát képezte, a menyenyiben valamenynyí osztálykiküldött saját osztálya székhelyén óhajtotta volna annak megtartását. Nagy buzgalmat fejtett ki ez ügyben a selmeczi osztály kiküldöttje. Minthogy a jelen volt képviselők egyike sem engedett, a közgyűlésen a Bedő által képviselt felsőbányai osztály székhelyét fogadták el a jövő évi közgyűlés helyéül s annak idejét ugyancsak augusztus közepe tájára határozták.

Több tárgy nem lévén, elnök a díszelnöknek a közgyűlésen volt részvételéért s a tárgyalás vezetéséért hálás köszönetet mond. Díszelnök a bizalmat még egyszer megköszöni. A gyűlés felosztatása előtt András tag indítványára közgyűlés az egyesület tisztikarának fáradozásáért jegyzőkönyvi köszönetet mond, mire a tárgysorozat ki lévén merítve a közgyűlés berekesztetett.

K. m. f.

Kellner Aurél, s. k.
közp. elnök.

Ballay János, s. k.
közp. útkár.

Hitelesítik:

Balázs János, sk.

Rudnay Adolf, sk.

Haniska Antal, sk.

A pénztár nyilvános nyugtatója.

A magyar bányász és kohász altisztek országos egyesülete közp. pénztárába befizettek: Némethy Sándor tags. díj 2 K; Horniczky Gyula tags. díj 2 K; Schorek Károly tags. díj 2 K; az aranyidai osztály tags. díj 6 korona.

Selmeczbánya, 1909. évi aug. hó 25-én.

Gindl János,
közp. pénztáros

TARTALOMJEGYZÉK.

Hivatalos közlések. Jegyzőkönyv. — A pénztár nyilvános nyugtatója.